

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sol Triplex In Eodem Universo

Hermann, Amand

Sultzbaci, 1676

Secunda. An totum Integrale per aggregationem, & per accidens
distinguaturn à suis partibus simul sumptis, & unitis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95850](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95850)

libus, & inadæquatis per unionem resultantem, ad secundam verò dico, quòd quemadmodum homo constat corpore & animà, ita passio ejus constat partim ex animæ virtute, partim ex organo corporis. Itaq; risibilitas, verbi gratia, aut potentia visiva non est aliquid simplex, sed est organum cum vitali virtute, quàmvis anima semper sit ista virtus quo, qualis non esse posset, si compositum esset distinctum ab anima & corpore. Sed

XVII.

Licet hæc omnia benè dicta sint & fufius, quàm existimaveram, ad alteram problematis partem jam moveo manum, supra quam plurimæ fundantur difficultates aliæ, & in Schola Scoti ordinariæ sententiæ, ideoq; non est abjicienda, sed tantò fortius simul amplectenda, quantò magis ad mentem Scoti consequenter est loquendum, satis sit scire, quid in contrà dici possit, ego ulterius

XVIII.

Totum distinguitur à suis partibus.

DICO 4. totum compositum distinguitur realiter à suis partibus simul sumptis & unitis. Hæc pars problematis, & Conclusio est communior in Schola Scoti, & Probari potest omnibus argumentis contra superiorem adhibitis. Attamen adhuc probatur etiam autoritate D. Bernardi, qui Serm. 30. in Cantica, expressè videtur distinguere totum à suis partibus, nam sic ait: *Quàm multii saluti propriæ modicam vilissimamq; pecuniam præulerunt? Paulus nec animam. Non (inquit) facio eam præiosorem, quàm me. Ergò differentiam facis inter te, & animam tuam. Prudenter quidem tu tibi pluris es, quàm quidvis tuum.* Ubi expressè asserit inter Paulum (qui utiq; ex corpore & anima constat) & animam differentiam esse, & ne putes eum explicari debere in sensu primæ & secundæ conclusionis, iterum notanter subdit, *Pluris esse ipsum, quàm quidvis suum*, si autem corpus & anima Pauli considerentur singulæ, aut etiam utræque, sed non unitæ, non possent dici suum esse; ergò ex mente D. Bernardi habetur, totum distingui (& quod plus est, differentiam esse;) à suis partibus, etiam simul sumptis & unitis. Omitto citare Doctorem subtilem, quia hic apud alios obvius est.

Probo Conclusionem secundò ex rationibus, breviter vulgari, optimo tamen argumento: Omnis causa verè realiter, & Physicè causans, debet producere effectum à se realiter distinctum, sed materia & forma verè & realiter causant; ergò effectum à se realiter distinctum, sed hic effectus alius esse nequit, quàm totum compositum, ergò: patet major de causa efficiente, finali, &c. atqui eadem est ratio de materiali & formali, cum quodlibet compositum ex omnibus causarum generibus constet, & in nullo genere aliquid se ipsum causare possit.

Probaturn tertio: Per generationem substantialem debet produci aliqua substantia, sed quando anima rationalis unitur corpori, est generatio substantialis; ergò tunc debet produci aliqua substantia, sed non generatur corpus, aut anima, quia præsupponuntur ad unionem; imò si corpus præxisteret tempore, & etiam anima rationalis separata, & deinde uni-

rentur sibi, vera fieret generatio; ergò debet produci alia substantia, quæ non erit aliud, quàm totum compositum. Nec dici potest, Unionem substantialem produci per generationem, quia hæc est accidens, adeoq; melius est dicere, quòd producatur aliquod totum substantiale distinctum, quàm se multum torqueri, & fatigare in quærendo & explicando, quomodo generatio sit substantialis, cum nihil substantiale producatur.

Contra Conclusionem hanc sunt

Rationes & autoritates pro superiore, Autoritatibus autoritates oppono, & ad primam rationem dico: illam Tertiam entitatem esse quid compositum, quod partim est spirituale, partim materiale. Imò etiam dici potest simplex, secundum se, & composita ex eo, quòd dicat semper ordinem ad partes. Ad secundam R. Omne absolutum prius alio posse esse sine posteriori, nisi dicat posteriori essentiali ordinem ad illud prius, prout dicit compositum ad materiam & formam. Ad tertiam dico, totum semper definiri per partes Physicas, ut est quid Syncategorematicum, & sic includit semper partes. Ad quartam R. non esse inconueniens, nec improbabile, admittere in homine duplicem intellectum & voluntatem, nam sic defenderunt Pragæ Doctissimi Patres Antonius & Bonaventura Bruodinus, quorum primus dignissimus meus exitit Professor, approbantibus Eximii Viris & Doctoribus Pragensis Universitatis, eamq; sententiam publicè typis evulgavit A. R. P. F. Guilielmus Antonius Braucezck, Lector Jubilatus, olim meus Professor, nunc colendissimus Superior. Hæc dicta sufficiant brevius, quia alii faciunt tantò fufius, sufficiat habere, quod quilibet defendere possit.

QUÆSTIO II.

An totum integrale, per aggregationem & per accidens, distinguatur à suis partibus simul sumptis & unitis?

Inter alia motiva, quibus adductus fui in præcedenti quæstione, ad problematicè disputandam quæstionem illam, difficultas est præsentis dubii, nam non consequenter loqui milit videntur, qui dicunt, totum essentiali distingui, & non distingui tamen totum integrale, atq; totum per accidens, cum tamen eadem rationes hic militent, ac ibi; nam in toto per accidens partes verè causant illud, & eodem quidem modo, sicut totum substantiale, nam unum habet se per modum materiæ, subjectum scilicet, & alterum est forma, verbi gratia, in hoc composito per accidens, *album* vel *doctum* subjectum se habet per modum materiæ, albedo verò & doctrina sunt formæ, sicut est forma substantialis. Deinde ponatur, quòd aliquod accidens antecedenter fuerit productum, & postea inducatur in aliquo subjecto, in tali casu gignitur aliquod absolutum, non tamen gignitur subjectum, nec gignitur albedo, unio autem non est aliquid absolutum; ergò debet etiam dari aliqua tertia entitas, quæ generetur: ergò, consequenter

sequenter loquendo, si in toto essentiali admittitur aliquid distinctum, debet etiam admitti in toto per accidens & integrali: quod Confirmari potest, quia duo semipalmi faciunt integrum palmum. Utrique ad resolvendam quaestionem accedam;

II. **Notandum**, me per totum integrale aliud non intelligere, quam constitutum ex diversis partibus, quæ natæ sunt esse extra se invicem localiter, sive postea sint partes illæ homogeneæ, sive heterogeneæ, ut corpus constitutum ex capite, brachiis, manibus, pedibus &c. aqua ex pluribus partibus, & calor intensus ex pluribus gradibus. Totum verò per accidens est constitutum aliquod ex rebus diversorum predicamentorum, ut album ex subiecto, verbi gratia, pariete & albedine. Totum per aggregationem verò est, quod fit ex rebus etiam ejusdem predicamenti completis habentibus aliquam unionem, & nexum ad se invicem per ordinem ad locum. De quibus omnibus

III. **Dico**: Nec totum per accidens, nec per aggregationem, nec integrale distinguitur realiter à suis partibus simul sumptis & unitis. Ita Auctores in precedenti quaestione citati, & insuper omnes Scotistæ, &

Probatur primò: De Toto per accidens, & per aggregationem, tum quia totum essentiali non distinguitur à suis partibus simul sumptis & unitis; ergò nec totum per accidens, vel per aggregationem: tum quia nulla est necessitas, multiplicandi has entitates, ergò: probatur ant. quia si esset aliqua necessitas, illa deberet argui ex aliquo effectu particulari, quem præstaret totum, & non præstarent singule partes seorsim sumptæ, sed nullus talis effectus assignari potest, ergò. Deinde quamvis aliquis assignaretur, non esset sufficiens ad arguendam tertiam entitatem: nam etiam arte facta habent aliquem effectum conjunctum, quem non habent separata, & tamen nemo dicit, quòd in illis resultat aliqua tertia entitas, ergò: patet ant. de curribus, horologiis, quæ conjuncta aliquem habent, qui tamen non est sufficiens ad arguendam tertiam entitatem, ergò.

Probatur secundò eadem pars, maxime de toto per accidens: Quia illud totum, quod resultaret ex partibus diversorum predicamentorum, vel esset ens per se, vel ens per accidens, sed non potest dici, quòd sit ens per se: quia ejus componentia sunt aliquid unum per accidens; nec etiam dici potest ens per accidens, quia alioquin sequeretur in tali compositione processus in infinitum: quia si paries albus facit aliud ens per accidens, hoc iterum faciet aliud, & sic in infinitum.

IV. **Probatur secunda pars**: quia, si totum integrale distingueretur realiter à suis partibus, sequeretur, quòd duæ libræ conjunctæ magis ponderarent, quam divisæ: sed hoc est inconveniens, ergò: probatur sequela, quia duæ libræ conjunctæ causarent tertiam entitatem, sed illa tertia deberet iterum habere

F. Amandi Hermann Physica.

suam quantitatem, & suum pondus distinctum à pondere partium; ergò sequeretur, quòd duæ libræ plus ponderarent conjunctæ, quam separata. Secundò, sequeretur illud, quòd antecederet dixi, quòd scilicet, si à pondere unius libræ auferatur una libra, quòd adhuc ponderaret eandem, nam si destruat unius libræ pondus, dividendo eam in duas partes (tunc enim destruitur illa tertia entitas) quòd adhuc tantum ponderabit, quantum antè, quia partes divisæ tantum ponderant.

Dices: Duas libræ non plus ponderare conjunctas, quam separatas: quia illa alia gravitas adveniens & causata includit alias duas priores. Sed Contrà: Illa tertia gravitas, & libra includens alias duas priores, debet esse aliquid, & quidem diversum ab his, sed cum certissime sit aliquid ponderosum, debet suum pondus habere, & consequenter, si addatur duabus libris, fit magis ponderosum, & tantum addet, quantum ipsum est: & si est tertia libra, addet tantum pondus; ergò per hoc, quòd includat alias duas libræ, non solvitur nec impeditur, quòd minus adhuc duæ libræ tantum ponderabunt, ac si essent tres.

Probatur eadem pars secundò: VI.

Si totum distingueretur à suis partibus simul sumptis & unitis, sequeretur, quòd individuum semel corruptum connaturaliter posset iterum reproduci, sed hoc est falsum, ergò: probatur sequela, quia si ex duabus partibus aquæ resultat tertia entitas aquæ, separatis illis partibus destruetur illa tertia entitas, & si iterum conjungantur, iterum reproducetur illa tertia entitas, quia cum essent eadem numero partes, esset etiam idem numero compositum, ergò. Confirmatur primò: Quia mirum videtur, quòd si una gutta aquæ ponatur in Oceanum, quòd debeat generari una nova tertia entitas, quæ per totum Oceanum diffundatur, & si illa gutta iterum auferatur, destruetur illa entitas, quæ per totum Oceanum erat diffusa. Secundò: Quia si animali addatur aliqua pars carnis per nutritionem, sequeretur, quòd illud animal non haberet amplius illud corpus post nutritionem, quod habebat ante, & consequenter non esset idem animal, quia haberet aliud corpus, quod tamen falsum est. Quæ contra hanc conclusionem opponi possunt, sufficienter solvuntur per dicta superius, nam licet totum videatur aliquid importare à suis partibus, non tamen importat aliquid distinctum ab illis unitis & collectivè sumptis, sed divisivè, seu distributivè. Solet hic etiam examinari, quòdnam sit subiectum immediatum accidentium, an totum compositum? an verò sola materia vel forma? sed quia hoc jam expediti in Logica, agendo de accidente in communi in predicamentis hic supersedeo. Et sic finit Liber Primus Physicorum ad Dei Gloriam, & Sanctorum suorum honorem, ac propriam & proximi utilitatem.

Eec LIBER